

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **A.**, nar. X., v obci K., naposledy bytom v zahraničí: U., zast. JUDr. M., Liga za ľudské práva, Hurbanovo nám. 5, Bratislava proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-1392/PO-Ž/2007 zo dňa 23. augusta 2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 234/2007-55 zo dňa 3. júna 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 234/2007-55 zo dňa 3. júna 2009 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-1392/PO-Ž/2007 zo dňa 23. augusta 2007, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území

Slovenskej republiky, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi a podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov do Afganistanu.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľom udávaný dôvod žiadosti nie je dôvodom pre udelenie azylu.

Krajský súd považoval rozhodnutie odporcu v časti o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi za vecne správne, nakoľko podľa vykonaného dokazovania odporcom sa nepreukázalo, že navrhovateľovi v prípade návratu hrozí vážne bezprávie špecifikované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle. Rovnako sa stotožnil aj s rozhodnutím odporcu o neexistencii prekážky jeho administratívneho vyhostenia z dôvodov ustanovených v § 58 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, pričom v podrobnostiach na správnosť uvedených záverov odporcu odkázal.

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci krajský súd uviedol, že odporca v súlade so zásadou, že pri posúdení žiadosti o azyl vychádzal z dôvodov, ktoré žiadateľ o azyl uviedol v odôvodnení svojej žiadosti, predmetnú žiadosť navrhovateľa posúdil. Nebolo povinnosťou odporcu vyhľadávať aj iné dôvody jeho žiadosti. Pokiaľ ide o vyhodnotenie bezpečnostných rizík jeho návratu do krajiny pôvodu, odporca vyhľadal a do spisu založil relevantné správy o Afganistane, preto podľa krajského súdu táto námietka nie je dôvodná.

K námietke nie náležitého odôvodnenia rozhodnutia a z toho plynúcej nezrozumiteľnosti krajský súd uviedol, že ani táto námietka nebola dôvodnou, nakoľko odporca jasným, logickým a zrozumiteľným spôsobom odôvodnil všetky výroky napadnutého rozhodnutia, tak ako mu to ukladá § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Z odôvodnenia je podľa krajského súdu zrejmé, prečo navrhovateľovi azyl neudelil (údajný útok na jeho osobu nemal charakter prenasledovania z dôvodov § 8 zákona o azyle, poukázal na rozpory vo výpovediach navrhovateľa počas obidvoch azylových konaní), prečo mu neposkytol doplnkovú ochranu (zaoberal sa nenaplnením ani jedného druhu hrozby vážneho bezprávia),

podobne ako odôvodnil aj neexistenciu iných bezpečnostných rizík návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu.

K námietke že sa odporca nezaoberal možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov krajský súd uviedol, že na udelenie azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle niet právneho nároku a jeho udelenie je výsledkom uváženia odporcu. Ak sa teda odporca rozhodol navrhovateľovi azyl podľa tohto ustanovenia zákona o azyle neudelieť, nebolo povinnosťou takýto jeho postoj odôvodňovať.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci krajský súd uviedol, že v prípade navrhovateľ absentuje prvok perzekúcie z dôvodov § 8 zákona o azyle. Navrhovateľ v opravnom prostriedku tvrdí, že bol perzekvovaný z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine- skupine osôb, majúcich pozemkové spory. Podľa názoru krajského súdu, ktorý je zhodný s právnym názorom odporcu, v prípade navrhovateľa nebola preukázaná jeho perzekúcia. Krajský súd pritom poukázal na nedôveryhodnosť navrhovateľa, ktorý v prvom azylovom konaní uvádzal, že strýko sa mu vyhrážal prostredníctvom iných osôb, pričom v druhom azylovom konaní uviedol, že sa tak dialo prostredníctvom anonymných výhražných listov. Podľa krajského súdu navrhovateľa ako proklamovaného majiteľa pôdy nie je možné zaradiť do sociálnej skupiny, ktorá sa stala objektom perzekúcie a ktorú má na mysli § 8, resp. § 19a ods. 4 písm. e/ zákona o azyle. Najmä preto, že vlastníctvo pôdy a s tým spojené prípadné spory nie je vrodenu a charakteristickou črtou, ktorú nemožno zmeniť ako aj preto lebo vlastníctvo pôdy či s tým spojené prípadné spory nie sú vnímané okolitou spoločnosťou ako odlišnosť v dôsledku ktorej by spoločnosť k takýmto subjektom sa správala negatívnym spôsobom, ktorý by sa prejavoval prenasledovaním.

Pretože navrhovateľ nepredložil žiadne dôkazy, preukazujúce dôvody jeho odchodu z Afganistanu a jeho dôveryhodnosť je do značnej miery narušená, pretože aj prípadné ohrozovanie jeho rodiny či navrhovateľa samotného nie je v danom prípade perzekúciou z dôvodov § 8 zákona o azyle a pretože podľa krajského súdu neexistujú bezpečnostné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu, krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že odporca nepresne a neúplne zistil skutkový stav veci, nakoľko si nezistil dostatočne informácie ohľadom situácie v krajine pôvodu navrhovateľa a v odôvodnení

rozhodnutia použil len informácie v jeho neprospech. Poukázal na správy o krajine pôvodu, ktoré navrhovateľ predložil krajskému súdu spolu s opravným prostriedkom /správa Mohammada Aziz Rhaj, pracovníka UNHCR v Kábule, ktorý prezentoval 21.6.2007 na seminári vo Viedni situáciu v Afganistane a uviedol že obeťami prenasledovania v Afganistane môžu byť aj majitelia pôdy a že agentmi prenasledovania môžu byť aj neštátne orgány, konkrétne komunita a rodina/.

Navrhovateľ krajskému súdu vyčítal, že sa informáciami o krajine pôvodu vôbec nezaoberal.

Navrhovateľ poukázal na to, že bezpečnostná situácia v krajine jeho pôvodu je veľmi nebezpečná a podľa informácií o krajine pôvodu hrozí vážne bezprávie z dôvodu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného a ozbrojeného konfliktu. Existenciu vážneho bezprávia v Afganistane práve z dôvodu § 2 písm. f/ bod 3 zákona o azyle potvrdil aj odporca vo svojej rozhodovacej praxi (jedná sa o prípady z roku 2007), keď väčšine Afgancom poskytuje doplnkovú ochranu.

Podľa navrhovateľa odporca ako aj krajský súd nesprávne právne posúdili vec. List, ktorý predložil súdu preukazuje vážnosť hrozby, ktorej navrhovateľ čelí v krajine pôvodu. Z dôvodu vážnej bezpečnostnej situácie v Afganistane je podľa neho dôvodné sa domnievať, že v prípade, ak by bol vrátený, bol by vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Opodstatnenosť obáv preukazoval aj skutočnosťou, že jeho sestre bol doručený list, v ktorom sa vyhrážajú navrhovateľovi, že ak sa nevráti, zabijú jeho synovcov. Prekladateľ na súde nesprávne preložil list, preto ho navrhovateľ predložil odvolaciemu súdu ako prílohu k odvolaniu.

Na základe uvedeného navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Podľa odporcu, navrhovateľ v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, ani v opravnom prostriedku neuviedol a nepreukázal také skutočnosti, ktoré by oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu a vyjadril presvedčenie, že objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti

týkajúce sa predmetnej veci. Keďže zistil, že navrhovateľ nespĺňa podmienky na udelenie azylu v zmysle Ženevského dohovoru z roku 1951 o postavení utečencov a zákona o azyle, navrhovateľovi azyl neudelil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20. októbra 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 písm. a/ zákona o azyle a (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných **alebo** náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udolí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udolí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudolí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa §13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredlí doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu. 9a)

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (Správa o dodržiavaní ľudských práv v krajine pôvodu za rok 2006, Výročná správa Human Rights Watch 2006 a 2007, Aplikovateľné postupy v konaní:

Afganistan 4.1.2006, otázky a odpovede odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce z roku 2006 a 2007, informácie uvedené vo Focuse Spolkového úradu pre migráciu BFM Konfедераčného Úradu spravodlivosti a polície EJPD Švajčiarskej federácie, v časti venovanej Afganistanu), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa v súvislosti dôvodmi, pre ktoré žiadal o udelenie azylu a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 19.7.2007) vyplynulo, že navrhovateľ ako dôvod žiadosti o udelenie azylu uvádzal, že v Kábule má nepriateľov. Jeho nepriateľom je strýko M.. Navrhovateľova rodina s ním mala problémy kvôli rozdeleniu majetku. Strýko je bratom jeho otca. Po starom otcovi došlo k rozdeleniu majetku, s rozdelením nesúhlasil strýko, najmä s podielom, ktorý na neho pripadol. Chcel si privlastniť aj pôdu, ktorá pripadala ich rodine. Tento problém začal ešte v roku 2001, strýko napadol otca A. a matku B. na poli. Išli oberať úrodu, strýko ich zabil. Strýko dal zabiť aj staršieho brata. Vyšetrowanie vraždy prebieha, k výsledku sa ešte nedopátrali. Navrhovateľovi posielali výhražné listy, písali mu, že skončí ako rodičia a jeho brat. Raz na jeho mikrobuse v Kábule niekto vystrelil, upovedomil o tom políciu, ale nič nezistili.

Po roku 2001 sa osobne so strýkom nestretol, ale keby došlo k stretnutiu, zabil by on jeho alebo strýko navrhovateľa. Sestra nemá žiadne problémy so strýkom, nestará sa o majetkové veci. Pôda je napísaná na otcove meno, tento dokument zostal doma. V prípade návratu sa obáva, že by ho strýko zabil.

Odporca v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi azyl neudelil, poukázal na to, že navrhovateľ požiadal po prvý krát o azyl potom, čo bol dňa 2.3.2007 zadržaný hliadkou Obvodného oddelenia PZ Vranov Nad Topľou, kedy nevedel hodnoverne preukázať svoju totožnosť a pobyt na území SR. Odporca poukázal, na to, že navrhovateľ v konaní vedenom pod č. p.: MU-422/PO-Ž/2007 vystupoval pod inými generálami, uviedol, že nikdy nevlastnil cestovný doklad, v zápisnici zo dňa 3.3.2007 na Oddelení azylu PZ Humenné uvádzal aj iné dôvody odchodu z krajiny, a to obavu o svoj život, nakoľko v Afganistane prebiehajú neustále boje. K usmrteniu rodičov a brata sa bližšie nevyjadroval. Po smrti rodičov a brata za ním mali chodiť neznámi ľudia a vyhrážať sa mu, že ak pozemky strýkovi neodovzdá, umrie. Následne mal na neho počas jazdy taxíkom niekto strieľať. V tomto prípade však nešlo

o prenasledovanie, ale o útok pravdepodobne z neznámeho dôvodu a táto udalosť nemala mať žiadnu spojitosť so strýkom.

Počas druhého azylového konania však tvrdil, že dostával výhražné listy s tým, že skončí ako jeho rodičia a brat. Polícia incidenty vyšetrovala a vyhlásila pátranie po jeho strýkovi.

S poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ vystupoval v dvoch azylových konaniach pod inou identitou ako aj s poukazom na uvedené rozpory vo výpovediach navrhovateľa, odporca vyhodnotil navrhovateľa ako osobu nedôveryhodnú a dôvody jeho žiadosti o azyl, ako ich opísal považoval za irelevantné a neopodstatnené z hľadiska udelenia azylu.

Odporca sa zaberá aj podmienkami v zmysle § 13a zákona o azyle pre poskytnutie doplnkovej ochrany a dospel k záveru aj s poukazom na informácie o krajine pôvodu (ohľadne bezpečnostného rizika jeho návratu do krajiny pôvodu), ktoré v odôvodnení rozhodnutia stručne popísal s odkazom na ich zdroj, že navrhovateľovi nehrozí vážne bezprávie tak ako je definované v § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ pri prvom kontakte s políciou na území ST uviedol, že jeho cieľovou krajinou bola Európa a dôvodom odchodu z krajiny pôvodu bolo usmrtenie členov jeho rodiny, pričom jeho obavy plynú len z osobných domniek a sprostredkovaných informácií, ako aj vzhľadom nato, že nebol predmetom záujmu žiadnych štátnych orgánov alebo iných ľudí, neexistujú podľa odporcu vážne dôvody sa domnievať, že by jeho osoba v prípade návratu do krajiny pôvodu bola vystavená reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Rovnako s poukazom na zistený skutkový stav dospel k záveru, že v prípade navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia v zmysle § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky vzhľadom na preukázanú nedôveryhodnosť navrhovateľa nemožno považovať za relevantné

pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal proti posúdeniu jeho osoby ako nedôveryhodnej. K tejto námietke považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že konanie o azyl je osobitě najmä tým, že žiadateľ je spravidla v dôkaznej núdzi, nie je schopný podprieť svoje vyhlásenia dokladmi alebo inými dôkazmi, preto posúdenie dôveryhodnosti príbehu, ktorý predostiera odporcovi závisí predovšetkým od posúdenia dôveryhodnosti jeho osoby, ktorú si odporca o navrhovateľovi vytvára v priebehu celého administratívneho konania.

Dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľa v priebehu administratívneho konania. Na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie zadávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby.

Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu

v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná.

Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že rozpory vo výpovediach navrhovateľa nebolo možné považovať za nepatrné, či zanedbateľné, napokon navrhovateľ ani v odvolacom konaní neobjasnil dôvody, pre ktoré vystupoval v prvom azylovom konaní pod inou identitou, rovnako neobjasnil čiastočne odlišné dôvody, pre ktoré žiadal o azyl.

Nedôveryhodnosť tvrdení navrhovateľa pre ich rozpornosť, objektívne znemožnila odporcovi zistiť u navrhovateľa nielen podmienky pre udelenie azylu, ale aj podmienky pre udelenie doplnkovej ochrany.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom problémy so súkromnými osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu.

Navrhovateľ nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu pred prípadnými útokmi takejto súkromnej osoby.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Afganistanu podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona považovať za zákonné a rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. októbra 2009

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová